Блізкая ўлада

ГОРАД-СПАДАРОЖНІК, АНКАЛАГІЧНЫ ЦЭНТР, «ВЁСКІ БУДУЧЫНІ»...

Старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір КРАЎЦОЎ расказаў журналістам аб перспектыўных праектах рэгіёна

На пачатку прэс-канферэнцыі, што прайшла ў Бераставіцкім раёне, губернатар зазначыў, што добрая дынаміка развіцця рэгіёна захавалася і сёлета. Тэмп росту валавога рэгіянальнага прадукту — самы высокі па рэспубліцы. Такога ўзроўню ў многім дасягнулі дзякуючы ўпэўненай рабоце прамысловасці, будаўнічага комплексу. Апраўдалі сябе і буйныя інвестыцыйныя праекты, рэалізаваныя на «Мастоўдрэве» і «Кранаспане». Значна вырас экспарт тавараў і паслуг. Да канца года плануецца прыцягнуць замежных інвестыцый на 80 мільёнаў долараў. Рабочых месцаў у рэгіёне ў некалькі разоў больш, чым саіскальнікаў, а сярэдняя зарплата складае за 9 месяцаў 858 рублёў. У Гродне і Астраўцы — больш за тысячу.
Найбольш актыўны напрамак размовы падчас прэс-канферэнцыі датычыў сацыяльнай сферы.

Фота БелТА.

Як забяспечваецца патрэба ў дзіцячых садках

Губернатар адзначыў, што ў гэтым кірунку зроблены значны рывок. Толькі сёлета ўзведзена чатыры сучасныя дзіцячыя садкі з басейнамі — агульнай колькасцю на тысячу месцаў. Гэта дазволіла значна знізіць напружанасць недахопу месцаў у садках у крокавай даступнасці ў Шчучыне, Навагрудку, Астраўцы і мікрараёне Альшанка абласнога цэнтра. Налета плануецца пабудаваць садкі на 230 месцаў у Лідзе і Гродне. За кошт рэспубліканскага бюджэту плануецца будаўніцтва ў наступным годзе дзіцячых ясляў-садкоў ў горадзе атамшчыкаў.

Сур'ёзная рэканструкцыя чакае дашкольную ўстанову ў Ашмянах. У рамках тэхнічнай дапамогі ЕС накіравана 500 тысяч еўра на энергазберагальныя мерапрыемствы. Частка сродкаў паступіць з абласной інвестыцыйнай праграмы ў наступным годзе.

Ці будзе анкалагічны цэнтр у Гродне?

Патрэба ў такой установе даўно наспела, падкрэсліў Уладзімір Краўцоў. У Гродзенскай вобласці на ўліку стаіць 26 тысяч анкахворых, якія вымушаны ездзіць у Брэст альбо ў Мінск. Захады па стварэнні такога цэнтра ў Гродне прымаліся неаднаразова. На жаль, не спраўдзіліся спадзяванні па ўзаемадзеянні дзяржаўна-прыватнага партнёрства. Праблема будзе вырашацца паступова. Да канца года плануецца завяршыць падрыхтоўку праекта рэканструкцыі комплексу будынкаў абласной бальніцы пад анкалагічны дыспансер. На наступны год, згодна з інвестыцыйнай праграмай, будзе выдзелена 10 мільёнаў рублёў, каб можна было распачаць работы. Паралельна плануецца адкрыццё крэдытнай лініі з арабскімі інвестарамі. Па падліках аблвыканкама, на ўвядзенне аб'екта патрэбна каля 100 мільёнаў долараў, палова з якіх — гэта кошт абсталявання. Праект падзелены на чатыры чаргі і разлічаны да 2020 года.

Як развіваецца горад-спадарожнік

Новы статус горад Скідзель атрымаў чатыры гады таму. За гэты час зроблена нямала. Папершае, распрацаваны і зацверджаны генеральны план горада да 2025 года, у якім важнае месца адводзіцца пабудове жылля. За мінулы час уведзена ў эксплуатацыю 30 тысяч жылых «квадратаў». Шматпавярховы дом на 105 кватэр з'явіўся летась, вядзецца будаўніцтва яшчэ двух дамоў на 112 і 84 кватэры. Уладзімір Краўцоў паведаміў, што жыллёвы фонд павінен павялічыцца на 260 тысяч квадратных метраў.

Значная ўвага ўдзяляецца сацыяльнай сферы. Сёлета пачнуцца работы па рэканструкцыі самай вялікай школы ў горадзе, дзе вучацца 500 хлопчыкаў і дзяўчатак. Работа будзе завершана ў наступным годзе. Яшчэ праз год — у 2020-м — будзе пабудаваны дзіцячы садок. Падрыхтаваны праект рэканструкцыі стадыёна.

Новыя ачышчальныя збудаванні цукровага камбіната знялі праблему непрыемнага паху вакол горада. Вядзецца будаўніцтва такога ж гарадскога камунальнага аб'екта. У горадзе-спадарожніку актыўна развіваецца малы і сярэдні бізнес, рэалізуецца шэраг інвестыцыйных праектаў. Напрыклад, сёлета павінен быць завершаны праект з індыйскай кампаніяй па ўвядзенні завода медыцынскіх прэпаратаў.

Вядзецца абгрунтаванне магчымасці пераводу ў Скідзель шэрагу гродзенскіх прадпрыемстваў.

Вызначана «вёска будучыні». Хто на чарзе?

Першай ластаўкай рэспубліканскага праекта стаў аграгарадок Абухава Гродзенскага раёна. Гэта цэнтр адной з самых паспяховых сельскіх гаспадарак рэгіёна. Сёлета прадпрыемства перайменавана ў гонар былога старшыні — Героя Сацыялістычнай Працы, заслужанага работніка сельскай гаспадаркі Ільі Сянько, які амаль паўстагоддзя кіраваў гаспадаркай. Менавіта з дапамогай калгаса змяняўся воблік аграгарадка, які сёння мае ўсю неабходную інфраструктуру для камфортнага пражывання.

Уладзімір Краўцоў паведаміў, што зацверджаны генеральны план развіцця «вёскі будучыні», ён прайшоў грамадскае абмеркаванне, робяцца першыя крокі па яго ажыццяўленні. У найбліжэйшы час будуць абноўлены фасады шматпавярховых будынкаў. Таксама ў планах будаўніцтва стадыёна.

Вызначаны аграгарадкі, якія неабходна давесці да ўзроўню «вёскі будучыні» ў якасці пілотных праектаў. Так, на чарзе на 2019 год — аграгарадок Жыровічы Слонімскага раёна, на 2020-ы — вёска Васілішкі, што на Шчучыншчыне.

Таксама вядзецца работа па праграме добраўпарадкавання пасёлкаў гарадскога тыпу. У рэгіёне вызначылі населеныя пункты з турыстычным ухілам — гэта Сапоцкін і Мір. У першую чаргу тут вядзецца добраўпарадкаванне дарог.

Аб чым раскажуць абласныя «Дажынкі»?

У лістападзе традыцыйна будуць падведзены вынікі сельскагаспадарчага года і ўшанаваны найлепшыя работнікі і сельгаспрадпрыемствы. Сёлета абласны фестываль «Дажынкі» пройдзе ў Іўі. І хаця кліматычныя ўмовы не дазволілі атрымаць запланаваны ўраджай збожжавых, усе аграрыі спрацавалі ў поўную моц. Атрыманы нядрэнны ўраджай кукурузы і цукровых буракоў. Па сітуацыі з недаборам фуражнага збожжа прымаюцца адпаведныя меры, падкрэсліў Краўцоў. Аблвыканкамам выдзелена пазыка прадпрыемству «Лідахлебапрадукт» у памеры 4 мільёны рублёў для закупкі збожжа і кампенсацыі камбікармоў. На гэтыя мэты будзе ўзяты крэдыт у ААТ «Беларусбанк». Чакаецца падтрымка з боку дзяржаўнага матэрыяльнага рэзерву ў памеры 50 тысяч тон збожжа. Прымаюцца іншыя захады, каб не дапусціць зніжэння пагалоўя жывёлы і птушкі, а таксама іх прадукцыйнасці.

Што датычыцца падрыхтоўкі да «Дажынак», многае зроблена па добраўпарадкаванні Іўя. І хаця кожны райцэнтр і горад марыць прыняць у сябе фестываль, тут ёсць свая чарга. Напрыклад, налета «Дажынкі» пройдуць у Смаргоні, а яшчэ праз год — у горадзе-спадарожніку Скідзелі.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

«І ПАГАВАРЫЎ, І КАПЕЙЧЫНУ ЗАРАБІЎ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Добры ўраджай?

— Вой... Яблыкі пластом зямлю ўсыпалі. А груш — ніколі не было столькі. Сяджу ў гародзе, чую толькі, як у суседа галінка — «хрусь» — пад цяжарам груш абвалілася. Прыязджайце да мяне на лецішча, там добра — сапраўдны рай!

— Не цяжка стаяць на рынку?

— Не, люблю. Пахаць трэба! — кажа 78-гадовая пенсіянерка, якая за сваё жыццё паспела папрацаваць і ў бары, і на заводзе, і ў аптэцы. — Дачка не пускае, а я ўцякаю ўсё роўна. Дый весялей тут у кампаніі. І пагаварыў, і капейчыну зарабіў. А дома здурнець можна аднаму.

Калі пасля працоўнага дня засталася нераспрададзеная агародніна, яе можна здаць у камеру захоўвання. Цана за суткі — пяць капеек за кілаграм.

Аляксандра Захараўна наогул не любіць сядзець на месцы. Ездзіць па санаторыях, часам па два разы на год на аздараўленні бывае.

Людміла Мікалаеўна Макарэвіч свой ураджай прывезла з Самахвалавіч (Мінскі раён). Яблыкі, грушы, кабачкі, гарбузы, каліна... Муж на машыне дастаўляе тавар на рынак, а жанчына ўжо стаіць за прылаўкам — з сямі раніцы да шасці вечара.

— Чаму дзеці не дапамагаюць? Ды мы самі спраўляемся, нам тут цікава, — усміхаецца.

Былы майстар ЖЭС прызнаецца, што спачатку саромелася быць прадаўцом. А потым прывыкла.

Канстанцін Пятровіч ДУДАРЧЫК прыязджае раз на тыдзень з Пухавіцкага раёна.

— Каштэль вельмі смачны, частуйцеся, — прапануўвае. Заўважае, што пакупнікі любяць салодкія яблыкі і абавязкова таварнага выгляду. Як вырасціць такія? Старанна даглядаць, коратка адказвае Людміла Мікалаеўна.

— У гэтым годзе грушы добра купляюць. У нас ёсць дэсертны сорт — адна такая груша паўкіло важыць. А вунь які гарбуз прыгожы, — жанчына кладзе велізарны плод на вагу. — 14 кілаграмаў!

Сама яна ўжо наставіла на зіму нарыхтовак. З гарбуза і яблыкаў націснула соку, з кабачкоў і памідораў зрабіла салату.

На адным з радоў гандлюе Канстанцін Пятровіч Дударчык. Падпісчык дэсертны сорт — адна такая груша паўкіло важыць. А вунь які гарбуз прыгожы, — жанчына кладзе велізарны плод на вагу. — 14 кілаграмаў!

Сама яна ўжо наставіла на зіму нарыхтовак. З гарбуза і яблыкаў націснула соку, з кабачкоў і памідораў зрабіла салату.

На адным з радоў гандлюе Канстанцін Пятровіч Дударчык. Падпісчык «Звязды», дарэчы. Ён жыве ў Пухавіцкім раёне. Раз на тыдзень прыязджае на Камароўку на электрычцы.

— Чаму не ў Пухавічах прадаю? Колькі там тых людзей, — махае рукой. — А тут зусім іншы рынак.

Участак у Канстанціна Пятровіча — цэлы гектар. Шчыруюць там усёй сям'ёй. Сёння пенсіянер узяў на продаж хрэн, кроп, перац чылі, фасолю...

— Часнок каштуе 50—70 капеек за галоўку. Танна? Дык купляйце!

— А гарбузы маленькія дэкаратыўныя? — пытаемся пра плады памерам з далонь.

— Ядомыя! — запэўнівае.

Пенсіянер раней працаваў на Галоўпаштамце. Прызнаецца, ніколі не думаў, што пойдзе ў гандаль. «Эх, ляжаць бы на печы, — уздыхае. — Але трэба грошы зарабляць».

Каб пажылым людзям атрымаць бясплатнае месца на рынку, трэба мець пры сабе пэўныя дакументы. Гэта пенсійнае пасведчанне ці пасведчанне інваліда, даведка з сельсавета аб тым, што сельскагаспадарчая прадукцыя вырашчана пенсіянерам ці яго сваяком, флюараграфія і заключэнне лабараторыі.

У сярэднім на Камароўцы ў дзень бывае 40—60 такіх прадаўцоў. Улетку па пятніцах і суботах гэта колькасць даходзіла да ста.

Чаму ж, нягледзячы на простыя ўмовы, многія бабулі і дзядулі працягваюць гандляваць на прыпынках і ў падземных пераходах? Магчыма, справа ў тым, што там стаяць неабавязкова вытворцы і гэтым прадаўцам праз кожныя паўгадзіны прадпрымальнік падвозіць прадукты. Такі ценявы бізнес.

Ураджай сёлета як ніколі добры.

Бясплатныя месцы для пенсіянераў і інвалідаў будуць выдзяляцца да 1 снежня.

— У лістападзе працуем пры ўмове, што тэмпература навакольнага асяроддзя не апусціцца ніжэй нуля градусаў. На крытым рынку бясплатных месцаў няма — плошчы не дазваляюць. Дый да зімы ўсе звычайна ўжо ўраджай распрадаюць, — каментуе **Анжэла БАРАНОВІЧ, начальнік службы арганізацыі рыначнага гандлю Камароўскага рынку.**

Цэны, якія выстаўляюць пажылыя гандляры, адміністрацыя не рэгулюе. «Гэта іх права, пачым прадаваць тавар».

Бясплатныя месцы на рынку размяркоўваюцца ў парадку чаргі. Хто раней прыйшоў, той і заняў. На месяц ці на сезон, напрыклад, канкрэтнае месца за пенсіянерам не замацоўваецца.

У адміністрацыі дадаюць, што такога, каб камусьці адмовілі з-за недахопу плошчаў, яшчэ не было. Вось і сёння шмат прылаўкаў пустуе. Калі ж попыт з боку пажылых прадаўцоў будзе вялікі, адміністрацыя гатова паставіць дадатковыя сталы.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.